

Kwaliteitsstelsel aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling

Steeds meer organisaties in steeds meer sectoren kiezen ervoor om één of meerdere aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling aan te stellen (lees hierna aandachtsfunctionaris). Daarmee groeit ook de vraag naar opleiding en training van aandachtsfunctionarissen.

Maatschappelijke context. Het besef groeit dat het handelen bij vermoedens - zodat geweld gestopt kan worden en passende hulp gestart kan worden - een breed gedeelde verantwoordelijkheid is. De aanscherping van de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling per 1 januari 2019 heeft geleid tot (hernieuwde) aandacht voor de Meldcode en tot de behoefte bij organisaties om de Meldcode goed te implementeren. Het benoemen van een aandachtsfunctionaris is daarbij een logische stap.

Kwaliteit ontwikkelen en borgen. Een eerste stap was het ontwikkelen van een taakprofiel voor de aandachtsfunctionaris. Het taakprofiel is opgesteld door de LVAK, samen met samenwerkingspartners uit het veld en is vastgesteld in maart 2019. Hierin wordt beschreven wat de functie inhoudt en wat van een aandachtsfunctionaris mag worden verwacht. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de aandachtsfunctionaris zijn in algemene zin uitgewerkt in het taakprofiel. De bevoegdheidsgrenzen van de aandachtsfunctionaris worden bepaald door de functionele afspraken zoals gemaakt tussen de aandachtsfunctionaris en de directie van de desbetreffende organisatie. Met de publicatie van het algemene taakprofiel is een basis gelegd voor het kwaliteitsstelsel rond de aandachtsfunctionaris.

Een volgende stap: kwaliteitseisen voor opleiding en training aandachtsfunctionaris. Op dit moment zijn er geen kwaliteitseisen waaraan trainingen voor aandachtsfunctionarissen en aanbieders van deze trainingen aan moeten voldoen. Uit kwaliteitsoogpunt is het wenselijk dat er in de praktijk een helder onderscheid bestaat tussen aandachtsfunctionarissen en opleiders die voldoen aan de kwaliteitseisen, en degenen die daar (nog) niet aan voldoen. De kenniscentra Augeo Foundation, Movisie en het Nji hebben zich samen met de LVAK (verder genoemd de kenniscentra) ten doel gesteld ertoe bij te dragen dat deze kwaliteitseisen tot stand komen, gedragen en nageleefd worden. De criteria voor de training aandachtsfunctionaris worden opgesteld aan de hand van de competenties uit het taakprofiel van de aandachtsfunctionaris (maart 2019).

Ook worden er criteria opgesteld voor de trainer die de training aandachtsfunctionaris uit gaat voeren. Aanbieders van een training aandachtsfunctionaris kunnen een aanvraag voor certificatie indienen bij een onafhankelijke certificeringsinstelling om zichzelf en hun scholingsaanbod te laten toetsen aan de hand van de kwaliteitseisen.

De kenniscentra hebben Hobéon SKO als onafhankelijke certificeringsinstelling bereid gevonden, om de certificering te verzorgen. Hobéon SKO zal open staan voor alle aanbieders van de training aandachtfunctionaris. Uiteraard zal de LVAK ook haar eigen opleidings- en scholingsaanbod laten toetsen en certificeren. Voor de uitvoering van de toetsing en de verdere uitvoering zal Hobéon SKO kosten in rekening brengen. Hoeveel dit zal zijn is momenteel nog niet bekend.

Certificering en registratie. Het taakprofiel en de kwaliteitseisen voor de training aandachtfunctionaris en voor de opleiders vormen de bouwstenen voor het kwaliteitsstelsel rond de aandachtfunctionaris. Deze worden opgesteld om te bevorderen dat aandachtfunctionarissen, opleidingen en opleiders aan landelijk gedeelde, kwaliteitseisen voldoen.

Beoogd eindbeeld is een situatie waarbij de aandachtfunctionaris een basistraining heeft gevolgd (die voldoet aan de door de kenniscentra geformuleerde eindtermen, uitgevoerd door een gecertificeerde trainer), gecertificeerd aandachtfunctionaris is, en zich daarna bij de LVAK kan registreren als ‘geregistreerd aandachtfunctionaris’. Door registratie bij de LVAK en te voldoen aan de kwaliteitseisen van de LVAK (beschreven in een gedragscode), blijft de certificering van de aandachtfunctionaris geldig.

Tijdspad

Datum	Beschikbaar	
Klaar	Inrichten College van Deskundigen; Opgesteld criteria training en trainer.	
Januari/februari 2020	Inrichten van certificeringscommissie.	
Maart 2020	Kwaliteitseisen voor de training aandachtfunctionaris; Kwaliteitseisen voor de aanbieder training aandachtfunctionaris; Bekendmaking tijdsduur geldigheid certificaat aandachtfunctionaris.	
April 2020	Indienen aanvraag certificatie voor aanbieder training aandachtfunctionaris.	Tijd beoordeling zes weken
Mei 2020	GO.	
September 2020	Definitieve start gecertificeerde training, door gecertificeerde trainer. Vastgesteld definitieve eis voor het lidmaatschap bij de LVAK.	Inschrijving bij de LVAK kan alleen met certificaat van een gecertificeerde aanbieder.

Tenslotte. Er is geen sprake van een wettelijke verplichting voor aandachtfunctionarissen om zich te laten registreren, of voor opleiders om zichzelf of hun scholingsaanbod te laten certificeren. De kenniscentra gaan er wel van uit dat het beschikbaar komen van kwaliteitseisen en de mogelijkheid tot certificering en registratie, in de praktijk tot selectie zal leiden. De kenniscentra zijn van plan via haar communicatiekanalen een actueel overzicht bieden van gecertificeerde aanbieders van trainingen en opleidingen.

College van Deskundigen TAF (Training aandachtfunctionaris)
N.Giskes@Hobéon.nl